

МІЖРЕГІОНАЛЬНА
АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ

НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА
дисципліни
“ЮРИДИЧНА ДЕОНТОЛОГІЯ”
(для бакалаврів, спеціалістів)

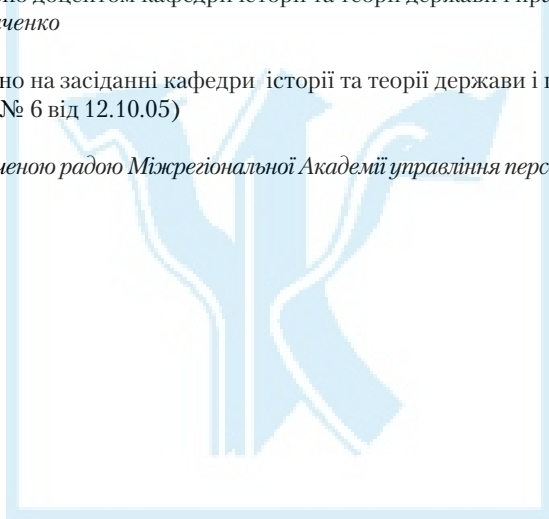
МАУП

Київ 2005

Підготовлено доцентом кафедри історії та теорії держави і права
С. Д. Владиченко

Затверджено на засіданні кафедри історії та теорії держави і права
(протокол № 6 від 12.10.05)

Схвалено Вченою радою Міжрегіональної Академії управління персоналом

Владиченко С. Д. Навчальна програма дисципліни “Юридична деонтологія” (для бакалаврів, спеціалістів). — К.: МАУП, 2005. — 18 с.

Навчальна програма містить пояснювальну записку, навчально-тематичний план, програмний матеріал до вивчення дисципліни “Юридична деонтологія”, теми контрольних робіт і рефератів, питання для самоконтролю, а також список рекомендованої літератури.

© Міжрегіональна Академія управління персоналом (МАУП), 2005

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Навчальна програма дисципліни “Юридична деонтологія” розрахована на студентів, які навчаються за спеціальністю “Правознавство”. Курс юридичної деонтології має важливе значення для підготовки правознавців. Це обумовлено необхідністю розбудови в Україні демократичного суспільства, що базується на таких загальнолюдських цінностях, як верховенство права та забезпечення прав і свобод людини і громадянина.

Юридична деонтологія — порівняно молода навчальна дисципліна, що викладається у вищих навчальних закладах України, де готують спеціалістів-правників, з початку 1990-х років.

Мета вивчення дисципліни — дати студентам-юристам основні знання про вимоги до професійних та особистих якостей правників, ознайомити зі специфікою соціального регулювання їхньої професійної діяльності, розкрити систему формування світогляду юриста. У процесі вивчення цієї дисципліни студенти отримують цілісне уявлення про важливі практичні аспекти юридичної діяльності, норми поведінки правників, що визначають моральні засади взаємовідносин “юрист — юрист”, “юрист — клієнт”, “юрист — громадськість”. Це сприяє ефективному виробленню у майбутніх спеціалістів професійних навичок пошуку оптимальних рішень у складних ситуаціях, безпосередньо не врегульованих правом.

У результаті вивчення дисципліни студенти повинні *знати:*

- основні категорії деонтології, що мають особливо важливе значення у професійній діяльності юристів;
- місце юридичної деонтології в загальній системі професійної культури правника;
- особливості морального регулювання суспільних відносин, що виникають під час здійснення правниками різних видів професійної діяльності;
- завдання і функції юридичної деонтології, етапи її виникнення, становлення та розвитку;
- специфіку взаємодії морального та правового регулювання діяльності правників;
- головні напрями та методи морального виховання юристів;

уміти:

- реалізовувати норми моралі у процесі здійснення юридичної діяльності;
- виявляти, аналізувати та розв'язувати конкретні проблеми морального характеру, що виникають у роботі правників.

НАВЧАЛЬНО-ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН
вивчення дисципліни
“ЮРИДИЧНА ДЕОНТОЛОГІЯ”

№ пор.	Назва теми
1	Юридична деонтологія: історія і сучасність
2	Деонтологія як складова юридичної науки і навчальна дисципліна
3	Загальна характеристика юридичної діяльності
4	Правнича професія. Особливості окремих видів юридичної практичної діяльності
5	Соціальне регулювання юридичної діяльності
6	Професійні відхилення в діяльності юристів
7	Професійна культура юриста
8	Різновиди професійної культури юриста
9	Роль деонтологічних кодексів у регулюванні професійної поведінки юристів

ПРОГРАМНИЙ МАТЕРІАЛ
до вивчення дисципліни
“ЮРИДИЧНА ДЕОНТОЛОГІЯ”

Тема 1. Юридична деонтологія: історія і сучасність

Історичний аспект становлення системи деонтологічних знань. Виникнення і розвиток юридичної деонтології. Поняття юридичної деонтології як науки. Підходи до тлумачення поняття “юридична деонтологія”. Загальна, нормативна і спеціальна деонтологія.

Соціальне значення юридичних деонтологічних знань. Завдання юридичної деонтології.

Місце юридичної деонтології в системі гуманітарних наук. Взаємозв'язок юридичної деонтології з іншими гуманітарними науками.

Сучасні підходи до викладання курсу.

Література [15–19; 21; 22; 24–28]

Тема 2. Деонтологія як складова юридичної науки і навчальна дисципліна

Юридична наука: поняття і структура. Функції юридичної науки. Об'єкт і предмет юриспруденції. Юриспруденція як система юридичних наук. Етапи, напрями і концепції розвитку юриспруденції. Юридична наука, її значення для юридичної роботи.

Юридична деонтологія як юридична наукова дисципліна. Місце деонтології в загальній системі юридичних наук. Предмет і структура курсу юридичної деонтології. Мета, завдання, значення юридичної деонтології як навчальної дисципліни. Принципи, функції та компоненти юридичної деонтології.

Основні методологічні підходи, що застосовуються в деонтології.

Поняття, види і зміст методів, що застосовуються в деонтології. Загальні, приватні (конкретні), спеціальні.

Література [16; 17; 19; 21; 22; 25; 99]

Тема 3. Загальна характеристика юридичної діяльності

Поняття соціальної діяльності. Юридична діяльність як окремий вид соціальної діяльності. Поняття юридичної діяльності, її основні ознаки. Мета юридичної діяльності, її роль у процесі становлення правової держави в Україні.

Забезпечення прав і свобод громадян — основний напрям професійної діяльності юристів.

Система юридичної діяльності, її структура і форма. Види, способи та функції юридичної діяльності. Співвідношення навчальної, професійної і наукової юридичної діяльності.

Діяльність давньоримських юристів як родоначальників юридичної теорії та практики. Епоха класичної юриспруденції в Римі: основні напрями діяльності.

Суспільне значення юридичної діяльності як особливого різновиду соціальної практики.

Література [16–28; 53; 61; 70; 75]

Тема 4. Правнича професія. Особливості окремих видів юридичної практичної діяльності

Юридична професія: поняття, основні риси. Соціальна роль і призначення юриста в суспільстві. Сфери професійної юридичної діяльності. Поняття і види сфер діяльності юриста. Діяльність юриста в органах державної влади і управління.

Юридична діяльність у правоохоронних органах. Юрист в умовах ринкової економіки. Юрист у комерційних структурах. Сучасні тенденції до розширення сфер юридичної професійної діяльності.

Правова кар'єра. Перспективи різних видів правової кар'єри юриста. Проблема професійної незалежності юриста, його становище в суспільстві.

Основні юридичні спеціальності. Характеристика діяльності суддів. Суддя — носій судової влади. Службовий обов'язок судді. Роль присяги для службового обов'язку судді.

Специфіка роботи прокурора. Нагляд за дотриманням законності — основний обов'язок прокурора.

Характеристика слідчої діяльності.

Особливості нотаріальної діяльності. Характеристика адвокатської діяльності.

Юридична консультативна діяльність.

Література [1– 16; 19–22; 31; 33; 37; 47; 48; 51; 55; 57; 66; 71; 76; 81; 84–86; 94]

Тема 5. Соціальне регулювання юридичної діяльності

Поняття соціального регулювання юридичної діяльності. Засоби соціального регулювання діяльності юристів. Нормативне (пряме) регулювання. Роль соціальних норм у регулюванні професійної юридичної діяльності.

Правове регулювання юридичної діяльності (правова регламентація). Місце норм права серед інших соціальних норм.

Взаємозв'язок права і моралі. Мораль, її функції та структура. Мораль і юридична діяльність.

Роль корпоративних, естетичних норм у регулюванні юридичної діяльності. Політичні, економічні норми та їх вплив на роботу юристів. Право і звичай. Право і релігійні норми.

Рівні регулювання професійної діяльності юристів.

Література [17; 29; 32; 34; 36; 39; 45; 49; 67–69]

Тема 6. Професійні відхилення в діяльності юристів

Поняття професійних відхилень у діяльності юристів. Чинники, що спричиняють професійні відхилення. Види професійних відхилень за об'єктивним та суб'єктивним чинниками. Найпоширеніші прояви відхилень у професійній діяльності юристів та основні засоби боротьби з ними. Професійні деформації юристів.

Кваліфікаційна атестація юриста як правова вимога визначення його професіоналізма.

Загальні правила притягнення юристів-практиків до дисциплінарної відповідальності.

Дисциплінарна відповідальність суддів. Особливості дисциплінарної відповідальності працівників прокуратури. Підстави притягнення до дисциплінарної відповідальності працівників нотаріату і адвокатури. Вища рада юстиції України як вищий незалежний контрольно-наглядовий орган за дисциплінарною стороною діяльності суддів і прокурорів.

Підвищення рівня професійної культури юристів. Напрями профілактики соціальних відхилень.

Література [2; 7; 8; 12; 14; 16; 19; 22; 24–26; 41; 59; 91]

Тема 7. Професійна культура юриста

Поняття і структура професійної культури юриста. Правова культура професійної діяльності юриста, її соціальне значення. Професійна правосвідомість юриста. Структура правосвідомості. Правомірна діяльність правника як суб'єкта юридичної діяльності.

Компоненти правової культури. Правова культура і успіх професійної діяльності юриста.

Поняття етики професійної юридичної діяльності. Моральна культура юриста і її структура. Кодекс професійної етики юриста. Етичні передумови узгодження суспільних, групових та особистих інтересів юриста. Орієнтація на суспільні інтереси або на “честь мундира”. Професійний обов'язок юриста. Професійна таємниця юриста. Присяга юриста. Етика і різні види правової кар'єри. Поняття і види професійної етики.

Моральна деформація юриста та її причини. Моральна відповідальність.

Література [16–19; 22–25; 28; 30; 38; 42; 44; 45; 50; 54; 56–58; 64; 65; 77; 78; 87; 90; 92; 97; 100]

Тема 8. Різновиди професійної культури юриста

Політика, політична культура та її види. Поняття і структура політичної культури юриста. Рівні політичної культури юриста. Політичний плюралізм і політичний нейтралітет у професійній діяльності юриста.

Естетика і естетична культура юриста. Форми прояву естетичної культури юриста. Службовий етикет юриста. Етикет службових стосунків. Етикет керівника і підлеглого. Етикет проведення службового засідання. Стосунки між колегами-юристами на службі. Культура одягу юриста. Естетичні вимоги щодо оформлення офіційних правових документів. Естетична культура робочого місця юриста.

Психологічна, економічна, екологічна та інформаційна культура юриста.

Література [16–19; 22–25; 28; 29; 42; 44; 98]

Тема 9. Роль деонтологічних кодексів у регулюванні професійної поведінки юристів

Поняття деонтологічних правничих кодексів. Історія створення деонтологічних кодексів і причини, що сприяли цьому.

Міжнародні стандарти професійної діяльності юриста. Міжнародні кодекси професійної поведінки правників. “Стандарти незалежності юридичної професії Міжнародної асоціації юристів” (1990 р.); “Деонтологічний кодекс (Кодекс правил здійснення адвокатської діяльності адвокатів Європейського співтовариства)” (1988 р.); “Основні принципи незалежності судових органів” (1985 р.); “Мінімальні стандартні правила Організації Об’єднаних Націй, щодо відправлення правосуддя стосовно неповнолітніх” (“Пекінські правила”) (1985 р.); “Конвенція проти катувань та інших жорстоких, нелюдських або принижуючих гідність видів поводження і покарання”; “Основні принципи, що стосуються ролі юристів (прийняті на 8-му Конгресі ООН з питань запобігання злочинності і поводження з правопорушниками)” (1990 р.).

Національні юридичні деонтологічні кодекси, їх значення для сучасної юридичної практики. Морально-етичний кодекс поліцейського США. Етика поліцейського ФРН. Кодекс деонтології національної поліції Франції. Положення про етичні принципи поліцейської служби Великобританії. Правила адвокатської етики: Схвалені Вищою кваліфікаційною комісією адвокатури при Кабінеті Міністрів України (від 1 жовтня 1999 р.). Загальні правила поведінки державного службовця (від 23.10.2000); Етичний кодекс працівника органів внутрішніх справ України (від 05.10.2000); Кодекс честі працівника органів внутрішніх справ України. Кодекс професійної етики судді.

Література [16; 19; 22; 24–26; 40; 41; 55; 72; 73; 79]

ТЕМИ КОНТРОЛЬНИХ РОБІТ І РЕФЕРАТІВ

1. Історія становлення юридичних деонтологічних знань.
2. Сучасні тенденції розвитку юридичної деонтології.
3. Поняття і загальна характеристика юридичної деонтології.
4. Завдання юридичної деонтології як науки.
5. Юридична деонтологія як навчальна дисципліна.
6. Роль юридичної деонтології в системі гуманітарних наук.
7. Соціальне значення юридичних деонтологічних знань.
8. Зміст юридичної діяльності.
9. Діяльність римських юристів як родоначальників юридичної теорії та практики.
10. Сучасні тенденції розвитку юридичної діяльності.
11. Значення юридичної діяльності як особливого різновиду соціальної практики.
12. Загальна характеристика юридичної практичної діяльності.
13. Особливості правової освіти в Україні.
14. Юрист в умовах ринкової економіки: місце правника на державній службі та в комерційних структурах.
15. Правова кар'єра. Перспективи різних видів професійної кар'єри юриста.
16. Морально-психологічні аспекти роботи судді.
17. Морально-психологічні аспекти роботи прокурора.
18. Морально-психологічні аспекти роботи слідчого.
19. Морально-психологічні аспекти роботи адвоката.
20. Морально-психологічні аспекти роботи нотаріуса.
21. Соціальні норми: поняття та види.
22. Місце норм права в системі соціальних норм.
23. Роль соціальних норм у регулюванні професійної юридичної діяльності.
24. Мораль і юридична діяльність.
25. Підстави звільнення судді з посади.
26. Адвокатська таємниця. Відповідальність адвоката за порушення присяги.
27. Роль присяги для службового обов'язку судді.
28. Юридичний етикет: суть і значення.
29. Правосвідомість і правова культура юриста.
30. Правила адвокатської етики України: структура, зміст і значення.

31. Деонтологічний кодекс (Кодекс правил здійснення адвокатської діяльності адвокатів Європейського співтовариства): структура, зміст і значення.
32. Соціальні конфлікти та їх прояв у сфері юридичної діяльності.
33. Фактори формування професійної свідомості та культури юриста.

ПИТАННЯ ДЛЯ САМОКОНТРОЛЮ

1. Виникнення, становлення і розвиток юридичної деонтології.
2. Історичні джерела юридичної деонтології.
3. Поняття юридичної деонтології, предмет її дослідження.
4. Завдання юридичної деонтології.
5. Зміст і структура курсу юридична деонтологія.
6. Соціальне значення юридичних деонтологічних знань.
7. Поняття і система юридичних наук.
8. Функції юридичної науки.
9. Зміст та структура юридичної науки.
10. Деонтологія як юридична наукова дисципліна. Місце деонтології в системі юридичних наук.
11. Основні методологічні підходи, що застосовуються в деонтології.
12. Методи деонтології: види і зміст.
13. Функції юридичної деонтології.
14. Принципи юридичної деонтології.
15. Юридична діяльність: поняття, ознаки.
16. Система юридичної діяльності.
17. Елементи структури юридичної діяльності, її внутрішня та зовнішня форми.
18. Види юридичної діяльності.
19. Способи здійснення юридичної діяльності.
20. Функції юридичної діяльності.
21. Мета юридичної діяльності.
22. Зміст юридичної діяльності.
23. Діяльність давньоримських юристів як родоначальників юридичної теорії та практики.
24. Значення юридичної діяльності як особливого різновиду соціальної практики.
25. Сучасні тенденції розвитку професійної діяльності юристів.
26. Роль юристів у громадянському суспільстві та правовій державі.
27. Юридична професія: загальна характеристика.

28. Основні риси юридичної професії.
29. Характеристика діяльності судді.
30. Суддя — носій судової влади.
31. Прокурорська діяльність.
32. Характеристика роботи слідчого.
33. Особливості роботи нотаріуса.
34. Юридична консультативна діяльність.
35. Характеристика адвокатської діяльності.
36. Соціальне регулювання юридичної діяльності: поняття і види.
37. Засоби нормативного (прямого) регулювання юридичної діяльності.
38. Правова регламентація професійної поведінки юристів.
39. Рівні регулювання професійної діяльності юристів.
40. Роль соціальних норм у регулюванні професійної юридичної діяльності.
41. Місце норм права в системі соціальних норм.
42. Мораль і юридична діяльність.
43. Роль присяги для службового обов'язку судді.
44. Адвокатська таємниця. Відповідальність адвоката за порушення присяги.
45. Професійні відхилення в діяльності юристів: поняття і види.
46. Чинники, що спричинюють професійні відхилення.
47. Загальні правила притягнення юристів до дисциплінарної відповідальності.
48. Напрями профілактики соціальних відхилень серед юристів.
49. Дисциплінарна відповідальність суддів.
50. Дисциплінарна відповідальність працівників прокуратури.
51. Особливості притягнення до дисциплінарної відповідальності працівників нотаріату.
52. Особливості притягнення до дисциплінарної відповідальності працівників адвокатури.
53. Підстави звільнення судді з посади.
54. Причини професійної деформації працівників правоохоронних органів.
55. Контроль за діяльністю суддів і працівників прокуратури з боку Вищої ради юстиції України.
56. Професійна культура юриста: поняття і структура.
57. Правова культура юриста, її роль у розвитку правової культури суспільства.

58. Правосвідомість і правова культура юриста.
59. Моральна культура юриста: поняття і структура.
60. Професійний обов'язок юриста.
61. Естетична культура юриста.
62. Юридичний етикет: суть і значення.
63. Поняття і структура політичної культури юриста.
64. Екологічна культура юриста: поняття, структура.
65. Інформаційна культура юриста: загальна характеристика.
66. Психологічна культура юриста.
67. Поняття економічної культури юриста та її структура.
68. Фактори формування професійної культури юриста.
69. Професійні та особисті якості, які обов'язкові для юристів.
70. Професійні та особисті якості неприпустимі для юристів.
71. Професійні та особисті якості судді.
72. Характеристика професійних та особистих якостей прокурора.
73. Професійні та особисті якості слідчого.
74. Характеристика професійних та особистих якостей адвоката.
75. Деонтологічні кодекси: поняття, завдання, історія створення.
76. Міжнародні кодекси професійної поведінки правників.
77. Національні юридичні деонтологічні кодекси.
78. Загальна характеристика Кодексу професійної етики судді.
79. Загальна характеристика Правил адвокатської етики.
80. Гарантії юридичної практичної діяльності.
81. Оплата праці юристів, їх правовий та соціальний захист.
82. Юридична практична діяльність і правова практика.
83. Громадські об'єднання юристів.
84. Міжнародні стандарти професійної діяльності юристів.
85. Стандарти незалежності юридичної професії Міжнародної асоціації юристів: загальна характеристика.
86. Основні принципи незалежності судових органів: загальна характеристика.
87. Деонтологічний кодекс (Кодекс правил здійснення адвокатської діяльності адвокатів Європейського співтовариства): структура, зміст і значення.
88. Основні принципи щодо ролі юристів (прийняті на 8-му Конгресі ООН з питань запобігання злочинності та поведження з правопорушниками 1990 р.): загальна характеристика.

89. Основні положення про роль адвокатів (прийняті на 8-му Конгресі ООН з питань запобігання злочинності і поведження з правопорушниками, 1990 р.): загальна характеристика.
90. Етичний кодекс працівника органів внутрішніх справ України від 5 жовтня 2000 р.: загальна характеристика.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Нормативно-правові акти

1. Конституція України. — К., 1996.
2. Закон України “Про адвокатуру” від 19.12.92.
3. Закон України “Про міліцію” від 20.12.92, зі змін.
4. Закон України “Про нотаріат” від 02.09.93, зі змін.
5. Закон України “Про прокуратуру” від 05.11.91, зі змін. і допов.
6. Закон України “Про Службу безпеки України” від 25.03.92, зі змін.
7. Закон України “Про статус суддів” від 15.12.92, зі змін. і допов.
8. Закон України “Про Вищу раду юстиції України” від 15.01.98.
9. Закон України “Про судоустрій” від 07.02.02.
10. Закон України “Про оперативно-розшукову діяльність” від 18.02.92, зі змін.
11. Закон України “Про державну податкову службу в Україні” від 04.12.90, зі змін.
12. Указ Президента України “Про Положення про кваліфікаційно-дисциплінарну комісію адвокатури та Положення про Вищу кваліфікаційну комісію адвокатури” від 05.05. 93.
13. Постанова Кабінету Міністрів України “Про загальне положення про юридичну службу міністерства, іншого центрального органу виконавчої влади, державного підприємства, установи, організації” від 27 серпня 1995 р. № 690.
14. Дисциплінарний статут прокуратури України від 06.11.91.

Основна

15. Алексеев С. С. Введение в юридическую специальность. — М., 1976.
16. Бандурка О. М., Скакун О. Ф. Юридична деонтологія. — Х., 2002.
17. Бризгалов І. В. Юридична деонтологія: Стислий курс лекцій. — К., 2003.
18. Горшенев В. М., Бенедик І. В. Юридическая деонтология. — К., 1988.

19. *Гусарев С. Д., Тихомиров О. Д.* Юридична деонтологія. — К., 1999, 2005.
20. *Жалинский А. Э.* Профессиональная деятельность юриста. Введение в специальность: Учеб. пособие. — М., 1997.
21. *Коваль Н. В.* Введение в юридическую специальность (деонтологический аспект): Курс лекций. — Донецк, 1998.
22. *Скаун О. Ф.* Юридическая деонтология: Учебник. — Харків, 2002.
23. *Скаун О. Ф., Овчаренко И. Н.* Юридическая деонтология: Учебник. — Харків, 1999.
24. *Сливка С. С.* Правнича деонтологія: Підруч. для вищ. навч. закл. — К., 1999.
25. *Сливка С. С.* Юридична деонтологія: Підручник. — К., 2001, 2003.
26. *Хрестоматія по юридической деонтологии: Сб. нормат. док. /* Сост. и общ. ред. О. Ф. Скаун. — 2002.
27. *Шмоткін О. В.* Юридична деонтологія. — К., 1995.
28. Юридична деонтологія: Навч. посіб. / За ред. В. М. Горшеньова та ін. — Х., 1993.

Додаткова

29. *Агешин Ю. А.* Политика. Право. Мораль. — М., 1982.
30. *Аграновская Е. В.* Правовая культура и обеспечение прав личности. — М., 1988.
31. *Арсеньев К. А.* Заметки о русской адвокатуре. — СПб., 1875.
32. *Бабилов В. Н.* Регулирующее воздействие на правосудие норм права и морали. — М., 1990.
33. *Барак А.* Судейское усмотрение. — М., 1999.
34. *Бобнева М. И.* Социальные нормы и регуляция поведения. — М., 1978.
35. *Бойко В. Ф.* “Мала” судова реформа в Україні: необхідність, сутність, проблеми та перспективи: Навч. посіб. — К., 2002.
36. *Букреев В. И., Римская И. Н.* Этика права: от истоков этики и права к мировоззрению. — М., 1998.
37. *Гойко Л. Ф.* Адвокатский автограф. — Белая Церковь, 1996.
38. *Гребеньков Г. В., Фіолевський Д. П.* Юридична етика. — К., 2004.
39. *Гусейнов А. А., Апресян Р. Г.* Этика: Учебник. — М., 1999.
40. *Деонтологічний кодекс (Кодекс правил здійснення адвокатської діяльності адвокатів Європейського співтовариства, прийнятий у Страсбурзі у жовтні 1988 р.) // Н. В. Коваль. Введение в юридическую специальность. — Донецк, 1998.*

41. *Дисциплінарний* статут прокуратури України: Затв. постановою Верховної Ради України від 6 листопада 1991 р.
42. *Діловий* етикет. Етика ділового спілкування. — К., 2003.
43. *Древний Рим*. История. Быт. Культура. — М., 1997.
44. *Эстетика* // За ред. В. О. Лозового. — К., 2003.
45. *Этика* // За ред. В. О. Лозового. — К., 2002.
46. *Єфімов Л. Ю.* Невідворотність. Судова публіцистика. — К., 1989.
47. *Законодавство* України о нотаріаті. — Харьков, 2002.
48. *Історія* адвокатури України. — 2-ге вид. / Редкол.: В. В. Медведчук (голова) та ін. — К., 2002.
49. *Кант И.* Лекции по этике: Пер с нем. / Общ. ред., сост. и вступ. ст. А. А. Гусейнова. — М., 1991.
50. *Кобликов А. С.* Юридическая этика: Учеб. для вузов.— М., 1999.
51. *Карпец И. И.* Сыск. — М., 1994.
52. *Карпец И. И.* Уголовное право и этика. — М., 1985.
53. *Карташов В. Н.* Юридическая деятельность. — Ярославль, 1987.
54. *Кистяковский Б. А.* В защиту права (интеллигенция и правосознание). Вестник МГУ. Сер. 7. Философия. — 1990. — № 3.
55. *Кодекс* професійної етики судді // Вісник Верховного Суду України. — 2000. — № 2.
56. *Кокорев Л. Д., Котов Д. П.* Этика уголовного процесса: Учеб. пособие. — Воронеж, 1993.
57. *Кони А. Ф.* Нравственные начала в уголовном процессе // Избр. труды и речи. — Тула, 2000.
58. *Котов Д. П.* Профессиональный долг. — М., 1979.
59. *Кудрявцев В. Н.* Правовое поведение: норма и патология. — М., 1982.
60. *Кузин С. В.* Мой жених — убийца: Судебные повести и рассказы. — Донецк, 1994.
61. *Леушин В. И.* Юридическая практика в системе общественных отношений. — Красноярск, 1987.
62. *Ликас А. Л.* Культура правосудия. — М., 1990.
63. *Лічман П. Р.* Ножом і кислотою: Судові нариси. — Хмельницький, 1995.
64. *Лозовой В. О., Петришин О. В.* Професійна етика юриста. — Х., 2004.
65. *Лукашева Е. А.* Право, мораль, личность. — М., 1986.
66. *Миколенко А. И., Миколенко А. Н.* Законы Украины “О прокуратуре”, “О милиции”, “Об адвокатуре”: Комментарии. — Х., 2002.

67. *Неновски Н.* Право и ценности. — М., 1987.
68. *Нерсесянц В. С.* Наш путь к праву. От социализма к цивилизму. — М., 1992.
69. *Общая теория государства и права: Акад. курс: В 2 т. / Отв. ред. проф. М. Н. Марченко.* — Том 1. Теория государства. — М., 1998.
70. *Орач Є. М., Тищик Б. Й.* Основи римського приватного права: Курс лекцій. — К., 2000.
71. *Організація судової влади в Україні: Перший аналіз нормат. змісту Закону України “Про судоустрій України” / А. О. Селіванов (кер. авт. кол.), Є. В. Фесенко, Н. С. Рудюк та ін.; За наук. ред. А. О. Селіванова.* — К., 2002.
72. *Основные принципы, касающиеся роли юристов: Приняты на 8-м Конгрессе ООН по предупреждению преступлений. Нью-Йорк, август 1990 г. // Сов. юстиция.* — 1991. — № 20.
73. *Основные принципы этики полицейской службы: Утверждены резолюцией № 690 Парламентской Ассамблеи Совета Европы 9 мая 1979 г.) // С. Д. Гусарев, О. Д. Тихомиров.* Юридична деонтология. — К., 1999.
74. *Петражицкий Л. И.* Теория права и государства в связи с теорией нравственности. — СПб., 1999.
75. *Підпригора О. А.* Основи римського приватного права. — К., 1997.
76. *Пиджаренко А.* История и тайны уголовного и политического сыска. — К., 1994.
77. *Правовая культура: сущность, противоречия, прогресс.* — Свердловск, 1990.
78. *Правосознание и правовое воспитание. Общая теория государства и права: Акад. курс: В 2 т. / Под ред. М. Н. Марченко.* — Т. 2. Теория права. — М., 1998.
79. *Правила адвокатської етики: Схвалено Вищою кваліфікаційною комісією адвокатури при Кабінеті Міністрів України 1 жовтня 1999 р. // Бюлетень законодавства і юридичної практики України.* — 2000. — № 1.
80. *Прокуратура в Україні: Зб. нормат. актів / Відп. ред. М. О. Потєбенько.* — К., 2000.
81. *Радзієвська Л. К., Пасічник С. Г.* Нотаріат в Україні. — К., 2000.
82. *Рафалюк Б.* Суд над “Тарнавою”, або Замовте слово за скривдженого арештанта: Документальна повість. — К., 1999.

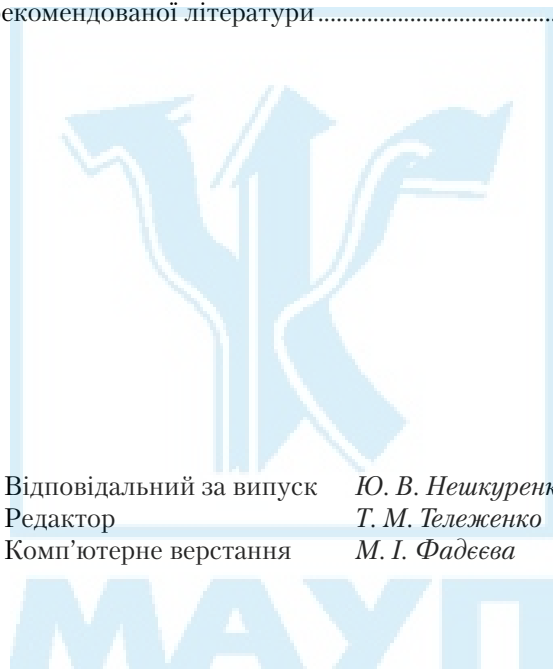

83. *Савицкий М.* Презумпция невиновности. — М., 1996.
84. *Святоцький О. Д., Медведчук В. В.* Адвокатура: історія і сучасність. — К., 1997.
85. *Святоцький О. Д., Михеєнко М. М.* Адвокатура України. — К., 1997.
86. *Семаков Г. С., Кондракова С. П.* Нотаріат в Україні. — К., 2001.
87. *Семитко А. П.* Правовая культура: сущность, противоречия, прогресс. — Свердловск, 1990.
88. *Сергеенко М. Е.* Жизнь Древнего Рима. — М.; Л., 1964.
89. *Скомороха В. Є.* Пам'ять і біль: Кримінально-психологічні нариси. — К., 1999.
90. *Соколов А. Я.* Профессиональное правосознание юристов. — М., 1988.
91. *Социальные отклонения.* — М., 1989.
92. *Татаринцева Е. В.* Правовое воспитание. — М., 1990.
93. *Теория государства и права / Под. ред. В. М. Корельского, В. Д. Первалова.* — М., 1997. — Гл.17.
94. *Тимченко С. М.* Судові та правоохоронні органи України: Навч. посіб. — К., 2004.
95. *Фатєєв А. Г.* Захист прав людини: Статті, адвокатські промови. — К., 1998.
96. *Фридмен Л.* Введение в американское право. — М., 1988.
97. *Фуллер Лон Л.* Мораль права. — К., 1999.
98. *Шеломенцев В. М.* Етикет і сучасна культура спілкування. — К., 2003.
99. *Швырев В. С.* Научное познание как деятельность. — М., 1984.
100. *Швейцер А.* Культура и этика. — М., 1973.

МАУП

ЗМІСТ

Пояснювальна записка	3
Навчально-тематичний план вивчення дисципліни “Юридична деонтологія”	4
Програмний матеріал до вивчення дисципліни “Юридична деонтологія”	4
Теми контрольних робіт і рефератів	9
Питання для самоконтролю	10
Список рекомендованої літератури	13

Відповідальний за випуск	<i>Ю. В. Нешкуренко</i>
Редактор	<i>Т. М. Тележенко</i>
Комп'ютерне верстання	<i>М. І. Фадєєва</i>

Зам. № ВКЦ-2419

Міжрегіональна Академія управління персоналом (МАУП)
03039 Київ-39, вул. Фрометівська, 2, МАУП